

assignatura: GEOGRAFIA REGIONAL I (paral.lel 10º)

codi: 21662

professor/a: Miquel Vilaró Güell (despatx B9-044 / ☎ 93-581 1736)

cicle: Segon

Quadrimestre: Segon

crèdits: 5

tipus: Obligatòria

Horari de classe: Gr1: Dilluns i dimecres, 8.30-10.00

Gr2: Dilluns i dimecres 19.30-21.00

OBJECTIUS

L'assignatura dóna una visió de conjunt dels grans espais geopolítics de la zona equatorial d'Amèrica, Àfrica i Àsia. Agafa com a línies de referència els paral·les 10° N i 10 ° S i ofereix als estudiants elements de reflexió i d'anàlisi que els ajuden a entendre la complexa realitat del cinturó càlid del planeta.

TEMARI

I AMÈRICA

1. Marc general
2. Geopolítica de l'Itsme
3. Sistemes de defensa a Amèrica Central
- 3.1 Costa Rica
- 3.2 Canvis socials de les darreres dècades
- 3.3 Reformes econòmiques
4. Panamá
- 4.1 Caracterització de la població
- 4.2 Els interessos geoestratègics del canal
5. Ecuador, Colòmbia i Perú
- 5.1 Geografia de les tres regions
- 5.2 Migracions i altres variables demogràfiques
- 5.3 La crisi del model neoliberal de desenvolupament
- 5.4 Narcotràfic, violència política i Drets Humans
- 5.5 Reformes agràries en la solució dels conflictes armats
- 5.6 El conflicte transfronterer i els acords de pau

II ÀFRICA

1. Marc General
2. Geopolítica dels països del Sahel
- 2.1 Distribució i caracterització dels conflictes africans
- 2.2 Societats duals i guerres civils
3. Sudan , Etiòpia i Somàlia
- 3.1 La guerra civil de Sudan
- 3.2 Els conflictes entre Etiòpia i Eritrea
- 3.3 Els senyors de la guerra a Somàlia
- 3.4 Somalilàndia
4. Geopolítica de la Regió dels Grans Llacs
- 4.1 Els conflictes a la regió del Kivu
- 4.2 Geografia de la R.D. del Congo, Uganda, Ruanda i Burundi

III ÀSIA

5. Marc General
6. Geopolítica de l'extrem sud de la península de l'Indostan

6.1 La guerra civil de Sri Lanka

7. Geopolítica del Mar de la Xina Meridional.
- 7.1 Kampuchea: dels jemers rojos a l'actualitat
- 7.2 Vietnam sota les bombes
- 7.3 Vietnam: situació actual i perspectives de futur
8. Geografia de dos tigres: Singapur i Malaisia
9. Indonèsia i el conflicte de Timor Lorosae
10. Filipines : Estat i societat civil

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- ALCÁNTARA, Manuel. Sistemas políticos de América Latina: volumen I: América del Sur. TECNOS. Madrid, 1999.
- ALEJO GONZÁLEZ, Enrique. "La economía ecuatoriana en su hora decisiva". INFORMACIÓN COMERCIAL ESPAÑOLA, semanal, 2651, abril, 2000.
- ÁLVAREZ DOMINGO, Guillermo; PAREDES SUÁREZ, Mario. "Población y desarrollo humano en el Ecuador". Madrid: Real Academia Nacional de Medicina, 1998. Pp: 257-268.
- ANDRÉS, Jesús de. El voto de las armas: golpes de estado en el sistema internacional a lo largo del s. XX. Los LIBROS DE LA CATARATA, 2000. PP: 1-236.
- CARRANZA VILLALOBOS, C. E. "Los partidos políticos costarricenses: reflexiones sobre el proceso electoral". CUADERNOS DEL CENDES. Caracas, 1999. pp: 133-151.
- CHANIS, R. et al. "Caracterización de la población de la república de Panamá". REAL ACADEMIA NACIONAL DE MEDICINA, 1998. pp: 369-387.
- CINEP (JUSTICIA Y PAZ). "Panorama de derechos humanos y justicia política en Colombia". NOCHE Y NIEBLA, 18, desembre 2000. pp. 1-217
- CURREA LUGO, Víctor de. "¿Es posible humanizar la guerra de Colombia?". PAPELES, 74, primavera 2001. Madrid. pp. 29-43.
- DABENE, Olivier. "Democratice et crisi en Amerique Centrale: le cas du Costa Rica". ICPS, Barcelona, 1998. pp_ 9-41.
- DEMYK, Noëlle. "Le canal de Panama: Le nouveau statut et les contraintes de la Mondialisation". PROBLÈMES D'AMERIQUE LATINE, 35, octubre-desembre. París, 1999. pp: 79-106.
- FISAS ARMENGOL, Vicenç. "Los gastos de defensa en Centroamérica". PAPELES, 69, hivern 1999-2000. Madrid, 2000. pp 87-98.
- GALLEGOS, Franklin R. "Le crisi de l'Etat et du modele neoliberal de developement". PROBLEMES D'AMERIQUE LATINE, 36, gener-mars, 2000. París. pp: 77-88.
- GANDASEGUIL, M.A. "Crisis e invasión". HOMINES, 11, JULIOL, 1993-1994. Hato Rey. pp: 322-327.
- LEON T. Magdalena (coord.) "Derechos sexuales y reproductivos en la nueva constitución ecuatoriana". Quito, 1999. Pp 1-53.
- LÓPEZ VIÑUELA, Emilio. "Reformas económicas en Costa Rica". INFORMACIÓN COMER-CIAL ESPAÑOLA, semanal, 2631, octubre 1999. Madrid, 1999, pp 29-33.
- MANSILLA, Felipe. La violencia política en Perú: un esbozo interdisciplinario de interpretación. PAIDÓS. Barcelona, 1999.
- MOREIRA, María E. "Avances en derechos humanos consagrados en la nueva constitución ecuatoriana". CONTRIBUCIONES, 3, juliol-setembre, 1999. Buenos Aires. pp: 169-205.
- OFICINA INTERNACIONAL DEL TRABAJO (OIT). "Migrantes, más de 120 millones: 67 países importantes receptores de población". DESARROLLO Y COOPERACIÓN, 5, setembre-octubre 2000. Bonn. pp 8-22.
- ORTIZ DE CEBALLOS, Gabriel. "América Latina, cinco años después de Copenhague. El caso del Perú". CONTRIBUCIONES, 4, octubre- desembre 1999. Buenos Aires. pp. 139-160.
- ORTIZ, Román D. "Ecuador-Perú: acuerdos para un paz definitiva". PAPELES 66, 1999. Madrid. pp. 39-45.
- PALACIOS, Marco. "Colombia, ni estado de guerra, ni estado de paz; estado en proceso de paz". FORO INTERNACIONAL, 159, 2000. México. pp. 15-40
- PÉREZ BRAVO, A. et SIERRA I.V. "La reversión del canal de Panamá". REVISTA MEJICANA DE POLÍTICA EXTERIOR, 59, Febrero 2000. Méjico. pp: 150-173.
- REVELLI, Philippe. "Panama: a qui profitera le canal". CROISANCE, 412, febrer 1998. París. pp: 24-25.
- SÁNCHEZ PARGA, José. "Ecuador, un país que no toca fondo". NUEVA SOCIEDAD, 163, SEPTIEMBRE-OCTUBRE 1999. Caracas. pp. 23-30.
- TOKATLIAN, Juan Gabriel. "Seguridad nacional y drogas ilícitas: ¿un vínculo real o un problema abierto?: una reflexión a partir del caso de Colombia". AMÉRICA LATINA HOY, 23, desembre 1999. Salamanca. pp. 67-73.
- VARGAS MEZA, Ricardo. "Colombia: usos y abusos de la guerra de las drogas: los actores armados en Colombia y el problema de las drogas". AMÉRICA LATINA HOY, 23, desembre 1999. Salamanca. pp. 75-90.

VEGA, Mylena. "Cambios en la sociedad costarricense en las décadas de los ochenta y noventa". ANUARIO DE ESTUDIOS CENTROAMERICANOS, Universidad de Costa Rica, 2, 1997. pp: 129-146

AVALUACIÓ DEL CURS
(PENDENT)